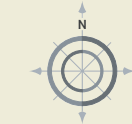

Sevärdheter i ekoparken och dess närhet

- 1 Vid toppen av berget Orotusvaara** kan du blicka ut över det böljande skogs- och myrlandskapet och drömma dig långt tillbaka i tiden.
- 2 Stigen upp på berget Maunuvaara** går förbi många grova gammeltallar, med tjock bark och platt krona. Några har inhuggna stämplar kvar sedan avverkningarna avbröts på 1800-talet. En av tallarna har en hjärtformad vril, ekoparkens "hjärta". Du passerar också en ekoparksbänk som Sveaskog placerade här till minne av ekoparkens invigning 2010.
- 3 Gamla djupa gruvhål** uppe på Maunuvaara. Här har många letat efter koppar ända sedan 1600-talet, men ingen hittade tillräckligt för att anlägga en gruva.
- 4 Vandra på Vuolovaara** längs åsen eller nere i de djupa ravinerna. Här finns även rösberg av sprängd sten.
- 5 Tunturits naturreservat** bjuder på milsvida utsikter, väglös urskog, fjällhedar och vidsträckta myrmarker. Hit kommer många geologer för att upptäcka de speciella bergen som lämnades orörda av istiden.
- 6 Vandringsleden från Narkausvinsa** till naturreservatet Tunturit går genom hänglavsdraperade gammelskogar. Ända fram till vägs ände.
- 7 En skoterled** passerar genom södra delen av ekoparken.

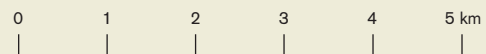
- Information
- Raststuga
- Skoterled
- Eldstad
- Utsikt
- Hus
- Sevärdhet
- Bilväg
- Sämr bilväg
- Skoterled
- Stig/vandringsled
- Vattendrag
- Naturreservat
- Vatten
- Skog
- Sankmark/myr
- Öppen mark
- Kalfjäll
- Mark utanför ekoparken

Gammalt gruvhål

© Lantmäteriet.
Ärende nr MS2008/07842.

Ekopark Maunuvaara

Allemansrätten – frihet under ansvar!

Allemansrätten är en förmån som tillåter att vi rör oss fritt i skog och mark så länge vi tar hänsyn till växt- och djurlivet. Grundregeln är att inte störa – inte förstöra. Du får gärna tälta något dygn och plocka svamp, bär och blommor som inte är fridlysta. Du får även elda om det inte finns risk för brand, men glöm inte att släcka ordentligt efteråt. Mer information om allemansrätten kan du få av Naturvårdsverket på www.allemansratten.se

Vad är en ekopark?

En ekopark är ett större sammanhängande skogslandskap med höga naturvärden och naturvårdsambitioner. En ekopark är minst 1000 hektar stor och minst 50 procent av den produktiva skogsmarken används som naturvårdsareal. I ekoparkerna styr de ekologiska värdena över de ekonomiska.

Detta är Sveaskog

Sveaskog är Sveriges ledande skogsföretag. Vi säljer timmer, massaved och biobränsle. Dessutom jobbar vi med markaffärer och utvecklar skogen som en plats för fiske, jakt och andra naturupplevelser. Skogen är kärnan för oss och vi tar ett stort ansvar för att driva utvecklingen, även genom att bidra till nya sätt att använda träprodukter och skogsmark. I allt vi gör värnar vi en hållbar utveckling. Vi omsätter drygt 7 miljarder kronor och är ca 840 anställda. Sveaskog ägs av svenska staten.

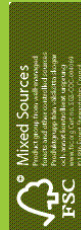
För mer information:

www.sveaskog.se eller Sveaskogs kundcenter 0771-787 100

SVEASKOG

Ekopark Maunuvaara

West Studios AB • Foto: Ture Lehto (omslag: utsikt från Orotusvaara), Björn Palovaara, Carl Johan Eriksson, Johan Ekenstedt • Text: Anna Fröster • Tryck: Atta45 Tryckeri AB • Juli 2010

SVEASKOG

Välkommen till Ekopark Maunuvaara och Sveaskog

Ekopark Maunuvaara ligger i norrbottniska Tornedalen, tre mil från Tärendö. Från berget Orotusvaara, mitt i ekoparken, är horisonten långt åt alla håll. Där kan du blicka ut över gammelskogar, vidsträckta myrar och små bäckar där uttrarna fiskar. Långt därnere i de skäggiga granskogarna har tiden stått stilla och svampar som urskogsporing, taigaskinn och blackticka växer fram ur fallna trädjättar. Bergen är urgamla och bitvis helt opåverkade av de två senaste istiderna. Ett Eldorado för både geologer och biologer. Här finns också en djup stillhet som lägger sig över skogs-vandraren.

Välkommen in i vildmarken!

Sveaskogs ekoparker – för naturen och människan

Sveaskogs ekoparker är stora sammanhängande landskap med höga naturvärden och naturvårdsambitioner. Här arbetar vi för att bevara, åter skapa och utveckla höga naturvärden. Minst hälften av den produktiva skogsmarken används för naturvård. Skogsbruk bedrivs i de flesta ekoparker, men anpassas till områdets natur- och kulturvärden. Ekologiska värden styr över ekonomiska och samtidigt sätts skogens betydelse för friluftslivet och människans välbefinnande i centrum. Sveaskog utvecklar sammanlagt 37 ekoparker runt om i landet. Tillsammans med Skogsstyrelsen tecknar vi särskilda naturvårdsavtal för samtliga ekoparker, som säkrar ett långsiktigt skydd för natur- och kulturvärden. Ekopark Maunuvaara invigdes den 26 augusti 2010 och blev Sveaskogs 26:e ekopark.

Ekoparken bevarar och förändrar

Maunuvaaras landskap domineras av gamla granskogar, där träden har långa skägg av garnlav. Här kommer åren att gå, träden kommer att falla och mossor kommer att växa över dem. Med tiden kommer det att bli ännu fler sådana här trolldskogar, när flera skogar får sköta sig själva. Men det finns också skogar i ekoparken som Sveaskog kommer att sköta. Idag finns det gott om lövträd och gammeltallar i ekoparken men de kommer att försvinna på sikt om vi inte ser till att det brinner ibland, som det gjorde förr i gammelskogen. Det är viktigt för många hotade växter och djur.

På 38 procent av skogsmarken, där naturvärdena är låga, kommer vi att fortsätta bedriva skogsbruk. Tabellen visar Sveaskogs långsiktiga naturvårdsambitioner för ekoparken, där gammelskogsmarkerna kommer att växa sig ännu större.

Naturvårdssatsningen i Ekopark Maunuvaara			
Naturtyper med höga naturvärden	Utgångsläge 2010	Restaurering	I framtiden
Tällnurskog	3 %	2 %	5 %
Grannurskog	35 %	5 %	40 %
Lövrik barnurskog	7 %	4 %	11 %
Lövskog	5 %	1 %	6 %
Summa skog med höga naturvärden	50 %	12 %	62 %
Produktionsskog	50 %	-12 %	38 %

Ekopark Maunuvaara omfattar cirka 7 900 hektar, varav ungefär hälften är skogsmark och resten är myr. Med naturvård och den hänsyn som lämnas i produktionsskogen blir den totala naturvårdsarealen 66 procent.

Gammelskogen och dess invånare

Har du varit i en riktig gammelskog? En gång täckte de gråskäggiga, knotiga skogarna hela norra Sverige men nu är de sällsynta. I Ekopark Maunuvaara står de kvar, med månghundraåriga trädbjässar, ihåliga aspar och fallna, svampbevuxna träd. Just de döda träden är livsviktiga för många av gammelskogens arter, som rosentickan och den tretåiga hackspetten. Andra är mer beroende av stillhet och jämn fuktighet, som den sällsynta ringlaven. För artjägare och biologer finns mycket att upptäcka i ekoparkens mossiga djup.

Död ved lever

Hårdhudade gammeltallar

Femhundraåriga tallar finns det många av i ekoparken. Ovanligt många grova jättar klarade sig undan dimensionshuggningarna som gick över nästan hela Sverige på 1800-talet. Det verkar som om huggningen avbröts väldigt plötsligt på berget Maunuvaara. Kanske blev det dåligt väder. De blev i alla fall kvar, de väderbitna åldringarna. Med sin tjocka bark och sina djupa rötter står de stadigt i både stormar och skogsbränder. Gammeltallarna är viktiga för bland annat rovfåglar som behöver rejäla boträd. Ett kungsörnsbo kan väga över ett ton och då går det inte med vilket träd som helst.

Istiden frös fast

Ekoparken vilar på en böljande urberggrund som är i stort sett opåverkad av den senaste istiden. Här var isen så kall att den frös fast i marken istället för att glida fram och tillbaka. Många av stenarna kapslades bara in i isen och ligger fortfarande kvar precis som de låg för 75 000 år sedan. Samma sak händer på flera platser i norra Sverige men det var här som fenomenet upptäcktes. Orördheten är tydligast i angränsande naturreservatet Tunturit, dit många geologer vallfärdar.

Spår av björn

Björnarna uppskattar områdets stillhet och de rika bärmärkena. De håller sig undan när de hör röster eller känner människolukt men om du börjar titta efter klomärken i torrträd och gamla utrivna bon så blir det tydligt att de är vanliga. Ingen lämnar så stora spillningshögar efter sig som björnen, och ingen annan spillning är så full med bär om hösten.

Utterland

De många porlande bäckarna gör området till ett riktigt utterland. Om vintern kan du se hur uttern har åkt kana på magen genom snön. Kanske för att markera revir, kanske för att komma fram snabbt, men säkert också för att den tycker om att leka. Om sommaren lämnar även bävern spår efter sig vid vattendragen, där den äter bark och faller träd, framförallt nattetid.

Vidsträcka myrar

Nästan halva ekoparken består av våtmarker som hänger samman i ett glittrande nät. Många djur och växter är beroende av myrarna, sjöarna och de små bäckarna som binder dem samman. Där hoppar öringar som uttrarna jagar och på några ställen silar flodpärlmusslor långsamt vattnet som flyter förbi. På myrarna dansar tranor om våren och hjortronen lyser rödgula om hösten.

Rofylld vildmark

För den som behöver en paus från civilisationen är några timmar i ekoparkens skogar välgörande. Vandra dina egna stigar genom skogen, plocka korgen full av bär eller njut av utsikten från någon av bergstopparna. Om vintern finns stora myrvidder att upptäcka på skidor eller skoter. Men glöm inte kompass och karta.

Viktigt renbetesland

Ekoparkens hänglavsrika skogar är viktiga för renar om vårvintern. Renskötare har haft sina djur i skogen och på myrarna här under mycket lång tid. För att inte störa renbetet kommer Sveaskog att ha samråd med Tärendö sameby om naturvård och skötsel i ekoparken. Det är också viktigt att du som rör dig här inte skrämmer renarna, särskilt när snön ligger djup och varje förflyttning kan vara en stor påfrestning för dem.

Bärrika marker

Lavskrika

Fikapaus i stillheten

Ospårad vildmark

Ringlav

Friskt vatten